

PRÆSIDENTEN FOR ØSTRE LANDSRET

Den - 9 JAN. 2007
J.nr. 40A-ØL-56-06

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotholmsgade 10
1216 København K

Jmt. Mdt.
10 JAN. 2007

DER

DOU? + NAA

Justitsministeriet har ved brev af 23. november 2006 (sagsnr. 2006-740-0208) anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1481/2006 om reform af den civile retspleje V (retsmægling).

Jeg skal i den anledning udtale, at betænkningen ikke giver landsretten anledning til bemærkninger.

Domstolsstyrelsen modtager kopi af dette brev.

Med venlig hilsen

Bert Carlsen

Nanna Blach

Præsident Jens Feilberg
Sø- og Handelsretten
Bredgade 70, 1260 København K.
Tlf.: 33 47 92 22 Fax.: 33 47 92 82

Jmt. modt.
- 7 FEB. 2007

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotholmsgade 10
1216 København K

SØR + HAA

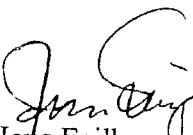
Den 2/2 2007
J.nr. H 27/06

JER

Vedrørende betænkning nr. 1481/2006 om reform af den civile retspleje V (Retsmægling),
der er afgivet af Retsplejerådet.

Betænkningen giver ikke Sø- og Handelsretten anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jens Feilberg

Kopi til Domstolsstyrelsen
Østre Landsret
Vestre Landsret
Byretspræsidenter

Justitsministeriet
Lovafdelingen 2006 NR. 740-0208

Akt nr. 41

HK Landsklubben Danmarks Domstole

AKT.NR. 17

HAF

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Jmt. Mdt.
16 JAN. 2007

Den 15. januar 2007

DER

**Høring over betænkning fra retsplejerådet om retsmægling –
sagsnr. 2006-740-0208**

Landsklubben har modtaget nævnte betænkning til høring.

Vi har ingen bemærkninger til forslaget.

De venligste hilsner
HK Landsklubben Danmarks Domstole

Kate Kengen
Kate Kengen

Jmt. modt.

30 JAN. 2007

Justitsministeriet
Att.: Jens Røn
Slotsholmsgade 10
1216 København K

29. januar 2007
Kih

JER

Høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

Dansk Industri har ved brev af 23. november 2006 modtaget høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling.

Betænkningen giver ikke Dansk Industri anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Kim Haggren

Justitsministeriet, Lovafdelingen 2006 Nr. 740 - 0208

Jmt. Mdt.
- 1 FEB. 2007

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

31. januar 2007

Dir. tlf.
+45 45 27 07 20

Dir. fax
+45 45 27 09 88

E-mail
pan@fdm.dk

Ref.
PAN/kim

Deres sagsnr.
2006-740-0208

JER

Høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

SOU 24 HAA

Med henvisning til anmodning af 23. november 2006 om udtalelse til betænkning nr. 1481/2006 skal jeg på vegne af Forenede Danske Motorejere meddele, at vi herfra ikke har nogen bemærkninger til den fremsendte betænkning, Reform af den civile retspleje V (Retsmægling).

Med venlig hilsen

Povl Peter Andersen
Advokat (L)

Juridisk og teknisk rådgivning

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 70 13 30 40
Fax +45 45 27 09 93

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk

AKT.NR. 19

Randi Graabek**Fra:** Kirsten Fly Malling [KFM@adm.sdu.dk]**Sendt:** 24. januar 2007 14:22**Til:** Justitsministeriet**Cc:** Jens Oddershede; Per Overgaard Nielsen; Connie Bang Jensen; journal mailbox**Emne:** Høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Syddansk Universitets j.nr. 013-2006.

Ved brev af 23. november 2006, sagsnr. 2006-740-0208, er universitetet blevet anmodet om en udtalelse til betænkning nr. 1481/2006 fra Retsplejerådet om retsmægling.

Syddansk Universitet har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Per Overgaard Nielsen

Universitetsdirektør, Ledelsessekretariatet

Tlf. 6550 1020

Mobil 6011 1020

Fax 6550 1090

Email pon@adm.sdu.dk

Web <http://intern.sdu.dk/enheder/ledelsessekr/ansatte/pon-1020/>

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

Campusvej 55 · 5230 Odense M · Tlf. 6550 1000 · www.sdu.dk

Justitsministeriet, Lovafdelingen 2006 Nr. 740 - 0208

Lisbeth Eilsø

Fra: kirsten@retspolitik.dk
Sendt: 15. februar 2007 15:30
Til: Justitsministeriet
Emne: til jens røn, Hanna Aagaard, vedr. 2006-740-0208

Til Jens Røn,

Jeg skal på vegne af Dansk Retropolitisk Forening beklage, at vi ikke fremkom med nogen høringsudtalelser vedr. betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling.

Grunden hertil er, at vores kerneområde ikke er den civile retspleje.

Med venlig hilsen

Kirsten Christensen
Sekretær
Dansk Retropolitisk Forening
www.retspolitik.dk
kirsten@retspolitik.dk

AKT.NR. 14

Lisbeth Eilsø

Fra: Marianne Johansen [marianne.johansen@albihns.dk]
Sendt: 9. januar 2007 11:55
Til: Justitsministeriet
Emne: Høring ang. betænkning nr. 1481/2006 om retsmægling

Tak for Deres henvendelse. Patentagentforeningen har ingen kommentarer til denne.

Med venlig hilsen
p.f.v.

Marianne Johansen
Sekretær for Patentagentforeningen

Marianne Johansen
Albihns A/S
H.C. Andersens Boulevard 49
DK-1553 Copenhagen, Denmark
Tel +45 33 97 00 70 (switchboard)
Tel +45 33 97 00 72 (direct)
Fax +45 33 97 00 71
E-mail: marianne.johansen@albihns.dk
www.albihns.dk

The contents of this e-mail are intended for the named addressee only. It contains information which may be confidential and which may also be privileged. The information including attachments in this e-mail may not be used, disclosed, copied or stored except for the purpose for which it has been sent. If you have received this e-mail in error, please immediately destroy it and notify us by phone or fax as above or by

e-mail at: info.copenhagen@albihns.dk Please note that Albihs can assume no liability for any computer virus which might be transferred by way of this e-mail.

Further information about Albihs: www.albihns.dk

Justitsministeriet, Lovafdelingen 20 06 Nr. 740 - 0208

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer

Kronprinsessegade 8, 1306 København K. Telefon 33 93 91 91
Telefax nr. 33 11 09 13 e-mail: fsr@fsr.dk Internet: www.fsr.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

E-mail: jm@jm.dk

29. januar 2007
nea/mbl (X:\Faglig\HORSVAR\2006\H187-06.doc)

Betænkning fra Retsplejerådet om reform af den civile retspleje V: Retsmægling (1481/2006)

Justitsministeriet har 23. november 2006 fremsendt ovennævnte betænkning med anmodning om foreningens bemærkninger.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer har for nærværende ikke kommentarer til forslaget.

Med venlig hilsen

Niels Ebbe Andersen
fagdirektør

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotholmsgade 10,
1216 København K

Jmt. modt.
22 DEC. 2006

JURIDISK INSTITUT

INSTITUTLEDEREN

Kirsten Jakobsen
Administrationsleder

Dato: 20. december 2006

Reference: /Kj

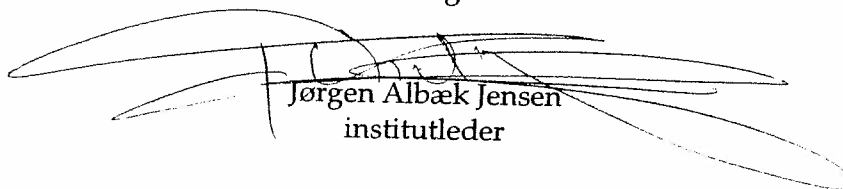
Afsenders CVR-nr.:
41-82-66-14

Direkte tlf: 8942 1377
Direkte fax: 8942 1373
E-post: Kirsten@jura.au.dk

Vedr.: Udtalelse om betænkning nr. 1481/2006 om reform af den
civil retspleje V (Retsmægling)

Under henvisning til brev af 23. november 2006 vedrørende udtalelse om betænkning nr. 1481/2006 om reform af den civil retspleje V (Retsmægling) skal Juridisk Institut herved meddele, at instituttet som udgangspunkt ikke afgiver udtalelser eller høringssvar i sager, der ikke direkte vedrører universitetet, fordi instituttet ikke har en opfattelse som institution.

Med venlig hilsen

Jørgen Albæk Jensen
institutleder

Juridisk Institut
Aarhus Universitet
Bartholins Allé, bygning 340
8000 Århus C
Tlf: 8942 1111
Fax: 8942 1373
E-post:
juridisk.inst@jura.au.dk
Web: www.jura.au.dk

J. nr. 2006-17-0009

Sagsbeh.: Ida Skouvig

Den

2 FEB. 2007

Justitsministeriet
 Procesretskontoret
 Slotsholmsgade 10
 1216 København K

Jmt. modt.

5 FEB. 2007

JER

Vedr. høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

Idet der henvises til Justitsministeriets brev af 23. november 2006 vedrørende betænkning nr. 1481/2006 om reform af den civile retspleje V (Retsmægling), kan det oplyses, at Procesbevillingsnævnet ikke har bemærkninger.

På nævnets vegne

Ida Skouvig
 Sekretariatschef

Justitsministeriet, Lovafdelingen 2006 Nr. 740 - 0208

Justitsministeriet
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.

31 JAN. 2007

Dato: 31. januar 2007

J.nr. 2006 - 3770

Retsplejerådets betænkning om retsmægling

Med brev af 23. november 2006 har Justitsministeriet anmodet blandt andet Københavns Kommune om en udtalelse om Retsplejerådets betænkning nr. 1481/2006 om retsmægling.

I den anledning meddeles, at Københavns Kommune ingen bemærkninger har til betænkningen om retsmægling.

Med venlig hilsen

Vibeke Iversen

Økonomiforvaltningen
Direktionssekretariatet

Rådhuset
1599 København V

Telefon
3366 3366

Direkte telefon
3366 2287

Telefax
3366 7010

E-mail
vi.dirsek@of.kk.dk

JOURN. HAA AKT.NR. 43

INSTITUT FOR
MENNESKERETTIGHEDER

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. Mdt.

13 FEB. 2007

JER

STRANDGADE 56 · 1401 KØBENHAVN K
TLF. 32 69 88 88
FAX 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 9/2/2007

J.NR.
540.30/13993

Vedrørende betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

Ved skrivelse af 23. november 2006 fremsendte Justitsministeriet ovennævnte med anmodning om en udtalelse fra Institut for Menneskerettigheder.

Efter Institutts vurdering giver betænkningen ikke anledning til bemærkninger af menneskeretlig karakter.

Med venlig hilsen

Morten Kjærum
Direktør

Justitsministeriet, Lovafdelingen 2006 Nr. 740 - 0208

AKT.NR. 20

Sendes pr. e-mail: jm@jm.dk
og alm. post

Justitsministeriet, Lovafdelingen, Procesretskontoret
Att.: Jens Røn
Sløtsholmsgade 10
1216 København K
Deres j.nr.: 2006-740-0208

Dato : 25. januar 2007
J.nr. : I-103
Jur. : Per Helwich
Dir.Tlf : 33 36 98 55
Skr. : Birthe Marion Andersen
Dir.Tlf : 33 36 98 54
Telefontid man - fre 9.00 - 15.00

Jmt. modt.
26 JAN. 2007

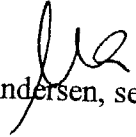
Betænkning nr. 1481/2006 – Høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

Under henvisning til Deres brev af 23. november 2006 skal det meddeles, at Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed ikke har bemærkninger til ovennævnte betænkning.

Med venlig hilsen

Per Helwich

I dennes fravær underskrevet af:

Birthe M. Andersen, sekr.

Justitsministeriet Lovafdelingen 2006 Nr. 740 - 0208

AKT.NR.

Lisbeth Eilsø

Fra: Jens Røn
Sendt: 25. januar 2007 14:34
Til: LJOURProcesretskontoret (951s16)
Cc: Hanne Aagaard
Emne: VS: VS: I-103 - Betænkning 1481/2006 - Retsmægling
Vedhæftede filer: 413929.doc

Jour + til HAA

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 25. januar 2007 14:25
Til: Jens Røn
Emne: VS: I-103 - Betænkning 1481/2006 - Retsmægling

Det kommer her. Jeg kan ikke printe filen ud fra min maskine.

Randi

Fra: Birthe Marion Andersen [mailto:bma@voldgift.dk]
Sendt: 25. januar 2007 09:45
Til: Justitsministeriet
Cc: pc@vd.dk; Per Helwigh
Emne: I-103 - Betænkning 1481/2006 - Retsmægling

Vedhæftet mit brev af d.d.

Med venlig hilsen
f. Per Helwigh

Birthe M. Andersen, sekr.

Justitsministeriet, Lovafdelingen 20

Nr.

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

KL har modtaget Retsplejerådets betænkning om retsmægling til udtalelse.

Betænkningen vedrører ikke i særlig grad fælleskommunale interesser, og
KL har på denne baggrund ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Vibeke Vinten
Vibeke Vinten

Den 14. december 2006

Jnr 01.12.00 P19
Sagsid 000172003

Ref JUB
jub@kl.dk
Dir 3370 3985

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3062

www.kl.dk

1/1

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att.: Jens Røn

Pr. e-mail: jm@jm.dk

30. januar 2007

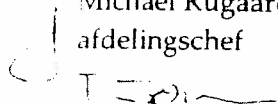
Høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

Tak for muligheden for at kommentere betænkningen.

Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Michael Rugaard
afdelingschef

Vestre Landsret
Præsidenten

Jmt. modt.
30 JAN. 2007

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

JER

J.nr. 40A-VL-55-06
Den 29/01-2007

Justitsministeriet har i brev af 23. november 2006 (Sagsnummer 2006-740-0208) anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1481/2006 om reform af den civile retspleje V (Retsmægling), der er afgivet af Retsplejerådet.

Ved Vestre Landsret er der siden forsøgsordningens start gennemført retsmægling i cirka 200 sager. Der er i cirka 2/3 af sagerne i forbindelse med retsmæglingen indgået en forligsaftale mellem parterne.

Landsretten finder, at der har vist sig et behov for, at domstolene kan tilbyde denne form for alternativ konfliktmægling og er derfor enig i, at der som foreslået af Retsplejerådet bør skabes mulighed for at tilbyde retsmægling ved alle byretter, begge landsretten og Sø- og Handelsretten.

Det bemærkes, at det vil være en forudsætning herfor, at der afsættes de nødvendige midler til inden lovens ikrafttræden af uddanne det fornødne antal retsmæglere blandt dommere og andre domstolsjurister, ligesom landsretten skal pege på, at der bør etableres et efteruddannelsesforløb for nuværende og kommende retsmæglere.

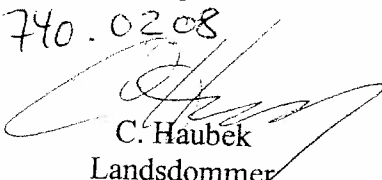
Landsretten skal anbefale, at der tages skridt til at udarbejde nogle etiske retningslinier for retsmægling.

Landsretten kan tiltræde bemærkningerne i betænkningen om en dommers mulighed for at fungere som retsmægler, hvis han eller hun har haft med sagen at gøre, og om en dommers mulighed for at foretage tilførsler til retsbogen efter retsmæglingen. Det vigtigste er, at det fastslås, at en dommer ikke i samme sag kan fungere som retsmægler og træffe afgørelser, der indebærer et valg mellem parternes forskellige synspunkter.

En kopi af dette brev er efter anmodning sendt til Domstolsstyrelsen.

P.p.v.

Justitsministeriet, Lovafdelingen 2006 Nr. 740.0208

C. Haubæk
Landsdommer

Jmt. modt.

- 2 FEB. 2007

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv
1450 København K.
Tlf. 33 44 80 00
Fax 33 44 84 88
CVR 21 65 95 09
praesident@kobenhavn.byret.dk

7 ER

Dato 31. januar 2007

Justitsministeriet har den 23. november 2006 anmodet om en udtalelse vedrørende betænkning 1481/2006 (j.nr. 40A-VL-55-06) om reform af den civile retspleje V (retsmægling)

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes og dommeren på Bornholms vegne oplyse, at byretterne kan tilslutte sig, at ordningen gøres landsdækkende.

Byretterne kan endvidere tilslutte sig det, der er anført i Vestre Landsrets høringsvar af 29. januar 2007.

Jeg kan endelig oplyse, at jeg har sendt en kopi af denne skrivelse til Domstolsstyrelsen.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Jmt. modt.
- 1 FEB. 2007

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Helligkorsvej 7
4000 Roskilde
Tlf. 46 36 50 00
Fax. 46 15 42 12
Åbent kl. 08.30 - 15.00
CVR-nr. 21-65-95-09

00000207/Sagsbeh. LHL
J.nr. 9001.2007.11.2
Vedr. 2006-740-0208

JER

29. januar 2007

Ved brev af 23. november 2006 (j.nr. 2006-740-0208) har ministeriet anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1481/2006 om reform af den civil retspleje V (Retsmægling), der er afgivet af Retsplejerådet.

I den anledning skal jeg på egne vegne og på vegne præsidenterne for retterne i Århus, Aalborg og Odense udtale, at der kan sættes spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i, at en byret skal rette henvendelse til vedkommende landsret, hver gang en advokat skal udpeges som retsmægler, jf. betænkningens s. 154, linie 16 f. o.

I øvrigt har vi ikke bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Niels Waage

Domstolsstyrelsen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Direktøren
Store Kongensgade 1 - 3
1264 København K
Tlf. 70 10 33 22
Fax 70 10 44 55
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09
EAN-nr. 5798000161184

CHF11300/Sagsbeh. CHF
J.nr. 4399-2004-1.325
Vedr. j.nr.2006-740-0208
dir.tlf. 33929523
mail chf@domstolsstyrelsen.dk

1. februar 2007

Høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

Ved brev af 23. november 2006 har Justitsministeriet anmodet Domstolsstyrelsen om en udtalelse om betænkning nr. 1481/2006 om reform af den civile retspleje V (Retsmægling).

Domstolsstyrelsen skal hermed tilkendegive styrelsens opbakning til den permanente ordning med retsmægling, som Retsplejerådet foreslår i betænkningen, herunder udkastet til forslag til lov om ændring af retsplejeloven.

Styrelsen har ikke i øvrigt bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Adam Wolf

Formanden
Københavns Byret
Domhuset, Nytorv
1450 København K
Tlf. 33 44 82 76
j.nr.

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. Mdt.
26 JAN 2007

22. januar 2007

SOUR +
HAA

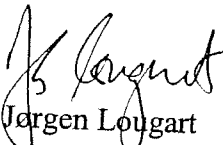
JER

Justitsministeriet har i skrivelse af 23. november 2006 anmodet Den Danske Dommerforening om en udtalelse om Retsplejerådets betænkning nr. 1481/2006 om reform af den civile retspleje (Retsmægling).

I den anledning kan jeg meddele, at Dommerforeningen anbefaler indførelsen af en ordning med retsmægling ved byretterne, landsretterne samt Sø- og Handelsretten, som foreslået af rådet.

Der henvises til sagsnr. 2006-740-0208.

Med venlig hilsen

Jørgen Løvgart

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret

jm@jm.dk

6. februar 2007

Benedicte Federspiel
Dok. 48607/ph

Reform af den civile retspleje V (retsmægling)

Justitsministeriet har anmodet om en udtalelse om Retsplejerådets betænkning nr. 1481/2006 om reform af den civile retspleje V (retsmægling).

Forbrugerrådet har noteret sig, at Justitsministeriets forskningsenhed har evalueret den i 2003 igangsatte forsøgsordning med retsmægling i civile sager, og at rapporten konkluderer, at retsmægling samlet set i langt hovedparten af sagerne og af de involverede vurderes som "vældig" positiv.

Forbrugerrådet finder, at den foreslåede ordning om retsmægling ved retterne er positiv for forbrugerne, blandt andet derved, at der tages hånd om, at mange bestemmelser er præceptive, hvilket betyder, at den forbruger, der som den svagere part ikke vil være i stand til at identificere sådanne situationer, ikke bliver ladet i stikken. I retsmægling er den beskikkede mægler – det være sig en dommer eller advokat – forpligtet til at afslutte mæglingen og gå tilbage til det almindelige retssystem, såfremt en aftale mellem parterne strider mod ufravigelig lovgivning.

Forbrugerrådet forstår, at begge parter kan møde med advokat til retsmægling, og vi skal derfor gøre opmærksom på den uegalitet, der opstår, såfremt det er tilfældet, at det kun er erhvervsparter, der møder med advokat. Der bør derfor i sådanne situationer kunne beskikkes en advokat. Såfremt begge møder uden advokat, ses der ikke at være et problem.

Da det drejer sig om verserende retssager, der kan overgå til retsmægling, går Forbrugerrådet ud fra, at der på det tidspunkt har været taget højde for § 361 i Retsplejeloven om overdragelse af sagen til Forbrugerklagenævnet mv.

Afslutningsvis skal Forbrugerrådet beklage, at den følgegruppe, der er nedsat for at følge Retsplejerådets arbejde, ikke har været indkaldt til drøftelse af retsmægling.

Med venlig hilsen

Karsten Kolding
Chef for Forbrugerpolitisk Center

Benedicte Federspiel
Chefkonsulent

Fiolstræde 17
Postboks 2188
DK-1017 København K

Tlf. (+45) 7741 7741
Fax (+45) 7741 7742
Mail fbr@fbr.dk
Web www.fbr.dk

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Att.: Jens Røn
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Reform af den civile retspleje V, Retsmægling - Høringssvar

Finansrådet har 24. november 2006 fra Justitsministeriet modtaget Retsplejerådet betænkning om retsmægling (betænkning nr. 1481/2006) med anmodning om bemærkninger.

Finansrådet har ikke kommentarer til Retsplejerådets overvejelser som sådan, men skal bemærke, at Finansrådet finder det positivt, at forsøgsordningen med retsmægling nu gøres permanent og landsdækkende.

Med venlig hilsen

Bo Dalsgaard

Direkte 3370 1072
bda@finansraadet.dk

25. januar 2007

Finansrådets Hus
Amallegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Journalnr. 331/01
Dok. nr. 161543-v1

Jette Lyngsø

Fra: Trineke Borch Jacobsen [TBJ@realkreditraadet.dk]

Sendt: 31. januar 2007 15:12

Til: Justitsministeriet

Cc: Eva Halfeld

Emne: Betænkning 1481 om retsmægling

Justitsministeriet

31. januar 2007
G 400 – tbj

Betænkning 1481 om retsmægling

Realkreditrådet har modtaget ovennævnte betænkning i høring med anmodning om bemærkninger senest den 1. februar 2007.

Det kan oplyses, at betænkningen ikke giver anledning til bemærkninger, ud over at Retsplejerådets forslag så vidt ses – på permanent basis - er egnet til at imødekomme et behov for tvistløsning på en mere uformel måde.

Med venlig hilsen

Trineke Borch Jacobsen

Advokat

Realkreditrådet

Zieglers Gaard, Nybrogade 12, 1203 København K
Tel.: 33 12 48 11 - Direkte 33 73 01 55
Website: www.rkr.dk

Justitsministeriet
Att.: Jens Røn
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. Mdt.
31 JAN. 2007

JER

Vores ref. JTV/kfo

Journalnr. 1.3.4.1-031

Deres ref. 2006-740-0208

Dato 30.01.2007

Retsplejerådet betænkning om retsmægling

Med henvisning til Justitsministeriets brev af 23. november 2006 fremsendes hermed F&P's bemærkninger til Retsplejerådets betænkning om retsmægling:

Forsikringselskaberne har som bekendt deltaget i den eksisterende forsøgsordning, som Justitsministeriet sammen med Domstolsstyrelsen og Advokatrådet iværksatte i foråret 2003 ved byretterne i København, Århus, Aalborg og Roskilde samt ved Vestre Landsret.

Selvom der fra retshjælpsforsikringselskabernes side ikke foreligger noget entydigt billede af, at der er en egentlig økonomisk besparelse at hente ved parternes brug af retsmægling i stedet for traditionel domstolsbehandling, stiller erhvervet sig imidlertid generelt positivt over for forslaget om indførelse af retsmægling som en generel ordning ved de danske domstole. Erhvervet finder det herunder positivt, at man i det store og hele har valgt at bevare strukturen i den eksisterende forsøgsordning.

For så vidt angår spørgsmålet om retshjælpsdækning, skal vi dog understrege, at erhvervet endnu ikke har taget endelig stilling til, hvilke konsekvenser forslaget om retsmægling vil få for udformningen af de fælles forsikringsbetingelser, som gælder på området, men at forsikringsdækningen under alle omstændigheder vil følge de almindelige principper med hensyn til:

- at forsikringsdækning er betinget af, at udgiften (i form af sikredes eventuelle advokatrepræsentation under retsmæglingen) skønnes rimelig,
- at dækning af udgifterne til retsmægling derfor bør godkendes af selskabet, inden retsmægling iværksættes, samt
- at selskabet med henvisning til ovenstående vil kunne afslå videre dækning i det omfang, at det skønnes, at en igangsat retsmægling ikke vil medføre resultater.

F&P skal endvidere meget anmode om, at man i forbindelse med udformningen af lovforslagets ikrafttrædelsesbestemmelse indfører bestemmelse om, at nødvendige ændringer af forsik-

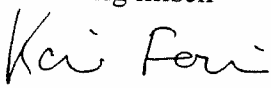
Justitsministeriet
Lovafdelingen

2006 NR. 740 - 0207

Akt.nr. 30

ringsbetingelserne kan gennemføres uden varsling af kundebestanden. F&P indgår gerne i en nærmere drøftelse med ministeriet om udformningen af en sådan bestemmelse.

Med venlig hilsen

4. Jakob Thyssen Valerius

Jmt. Mdt.
- 1 FEB. 2007

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Weidekampsgade 8
Postboks 470
0900 København C
Tlf: 33 30 43 43
Fax: 33 30 40 99
www.hk.dk

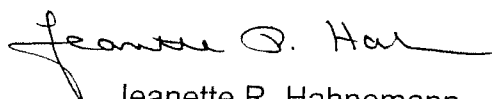
DER

Deres ref.:
Vores ref.: LK/Jrh/ES
Dato : 31. januar 2007
E-mail 44est@hk.dk
Dir. Tlf.: 33304599
Sekretær Randi ten Voorde
dir.tlf. 33304508
Mail 44rtv@hk.dk

Vedr. Høring om betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

Vedlagt fremsendes HK Danmarks høringssvar vedrørende betænkning 1481/2006 om retsmægling.

Med venlig hilsen
HK Danmark
Juridisk afdeling
p.v.a. Lars Kristiansen

Jeanette R. Hahnemann

København den 31. januar 2007

Reform af den civile retspleje (Retsmægling)

Hermed HK Danmark's høringsvar vedrørende betænkning 1481/2006 om retsmægling.

HK kan støtte, at der nu tilbydes retsmægling generelt ved de danske domstole.

Grundlæggende er vi tilhængere af muligheden for mægling for derved i videre udstrækning at tilgodese hensynet til medlemmernes personlige forhold, kortere sagsbehandlingstid og lavere omkostninger og på denne måde have et alternativ til at kunne varetage vore medlemmers interesser.

HK har i flere tilfælde anvendt den danske forsøgsordning med retsmægling.

Vedrørende lovudkastet med bemærkninger:

HK kan dog på følgende punkter ikke støtte lovudkastet med bemærkninger:

1. Mæglerens rolle, Etske retningslinjer mv.

Lovteksten regulerer kun udvalgte dele af retsmæglingsforløbet. I stedet har man valgt at beskrive de detaljerede rammer for og krav til retsmæglingsforløbet i bemærkningerne med ordvalget "det er forudsat" og spredt ud på forskellige bestemmelser. Mæglerens rolle ser dog ikke ud til at være beskrevet tydeligt i bemærkningerne.

Det er HK's opfattelse, at mæglerens rolle bør være reguleret direkte i lovteksten. HK finder under alle omstændigheder, at et så stort system af mæglere som minimum skal være omfattet af et fælles sæt etiske retningslinjer, som indgår som en bestanddel af lovgivningen om retsmægling og som fremgår tydeligt af de pågældende mægleres ansættelsesvilkår.

HK finder, at der også skal være ensartet og mere bindende regulering af den enkelte domstols informationsindsats om muligheden for retsmægling samt indholdet i processen, herunder hvad de involverede har krav på som parter i mæglingsprocessen. Det er for HK vigtigt, at brugerne har klarhed over, hvilke kvalitetskrav de skal stille til mæglingsforløbet og mæglerens aktivitet, samt faglige forudsætninger og uddannelse.

2. Sikring af mæglingens kvalitet.

Et mæglingssystem bør have regler for, hvordan kvaliteten sikres som helhed. Det fremgår imidlertid ikke, hvordan man vil sikre retsmæglingens kvalitet. Dette kunne ske ved efteruddannelse, supervision, evaluering etc.

3. Udpegning af retsmæglere.

I § 273 fastlægges det, at retsmæglere alene kan udpeges blandt en nærmere bestemt kreds af dommere og advokater. Det fremgår ikke af lovteksten men forudsættes i bemærkningerne, at disse skal have gennemgået et relevant uddannelsesforløb, og i øvrigt skønnes egnede til at fungere som mæglere.

HK finder at grundlaget for udpegning er for snævert. En lang række dygtige danske mæglere er derved udelukket fra at blive udpeget som retsmæglere. Der bør kunne udpeges mæglere fra en langt bredere kreds, herunder andre jurister og personer som har gennemgået Masteruddannelse i Konfliktmægling og andre vægtige mægleruddannelser. Mæglerens kendskab til præceptiv lovgivning kan sikres gennem uddannelse af mæglerne. Det bemærkes, at advokater også vil have behov for at få kendskab til de lovområder, de ikke er specialiserede i. Det ser i øvrigt ikke ud til, at rekrutteringen af mæglere er så snæver som den foreslåede i en eneste af de anbefalinger eller nationale ordninger, der er beskrevet i betænkningen.

4. Vidneudelukkelse

Vidneudelukkelsen i § 170 bør udvides til at gælde alle mæglere/mediatorer - ikke bare retsmæglere. Der er et behov for at understøtte professionens og metodens tavshedspligt som helhed, og derfor bør statsamtsmæglere og mæglere v/konfliktråd og evt. andre mæglere/mediatorer tillige være omfattet. Mæglingsmetoden drøftes også blandt arbejdsmarkedets organisationer som en relevant mulighed. Bliver der etableret en mæglingsordning på arbejdsmarkedet, bør mæglerne i et sådant system være omfattet af reglerne om vidneudelukkelse.

På HK Danmarks vegne
Juridisk afdeling

Lars Kristiansen
Sekretariatsleder

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
- 6 FEB. 2007

Telefon 3524 6000
Fax 3524 6300
E-mail lo@lo.dk
Sagsnr. 06-1189
Vores ref. TAH/pni
Deres ref. 2006-740-020
Den 5. februar 2007

DER

Høring over betænkning 1481/2006 fra Retsplejerådet om retsmægling

LO er grundlæggende enig i Retsplejerådets betænkning og hilser etablering af retsmægling i den danske retspleje velkommen.

LO er dog af den opfattelse, at i tilfælde, hvor der er væsentlig ubalance mellem parterne i en verserende sag, bør retten som udgangspunkt ikke udpege en retsmægler, med mindre særlige hensyn taler herfor. Det kan fx være tilfældet, når begge parter er repræsenteret ved advokat, eller sagens økonomiske genstand er begrænset.

LO finder derfor bemærkningen til § 272 bør ændres vedrørende dette forhold.

Den svage part kan i disse tilfælde have den opfattelse, at han er beskyttet af de retssikkerhedsgarantier, der normalt kendetegner domstolsbehandlingen, når han inddrager sig på mægling i rettens regi og med en af retten udpeget retsmægler. Dette forekommer uheldigt, hvor der på et grundlag, der kun i begrænset omfang er retligt, skal søges en løsning med en væsentlig stærkere modpart.

På vegne af LO's daglige ledelse

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]

Jmt. modt.

26 JAN. 2007

HAA

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

København, den
23. januar 2007
J. nr. H.23-136
Initialer APS
Dir.tlf. 3264 4594
e-mail: aps@de.dk

→ 1502

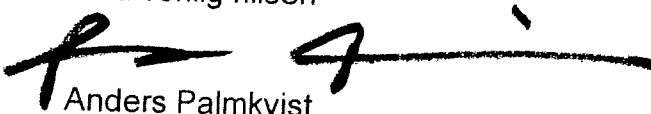
Vedr.: Høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

Dansk Ejendomsmæglerforening har modtaget betænkning nr. 1481/2006 om reform af den civile retspleje V og skal hermed fremkomme med foreningens kommentarer hertil:

Generelt er foreningen positiv overfor det i betænkningen anførte. Af betænkningen side 152 fremgår det dog, at Retsplejerådet finder det væsentligt, at retsmæglere har juridiske kundskaber og erfaring med behandling af retssager, og det derfor forslås, at alene domstolsjurister og advokater kan fungere som retsmæglere. Foreningen kan ikke tilslutte sig synspunktet om, at alene domstolsjurister og advokater kan fungere som retsmæglere, idet andre faggrupper herunder ejendomsmæglere med stor fordel kan fungere som retsmæglere.

Foreningen anser det for yderst vigtigt, at de personer der fungerer som retsmæglere, har de nødvendige forudsætninger for at håndtere de vanskelige praktiske, økonomiske, tekniske og juridiske problemer, der kan være ved handel med fast ejendom, og derfor finder foreningen, at retsmægling i sådanne sager bør ske af en ejendomsmægler, idet ejendomsmægleren har de rette forudsætninger for at kunne mægle i sagen, da ejendomsmægleren i dennes daglige virke i vidt omfang fungerer som mægler mellem parterne i en lang række tvivter i relation til fast ejendom som f. eks. tvister vedr. fejl og mangler.

Med venlig hilsen

Anders Palmkvist
Advokatfuldmægtig & Statsautoriseret ejendomsmægler

JOUR + HAA

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

7.2.2007

15168
JEWE

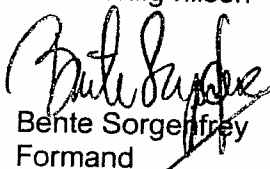
att. Jens Røn

Deres sagsnr. 2006-740-0208; Høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

Justitsministeriet har ved brev af 23. november 2006 sendt ovenstående betænkning i høring og bedt om FTF's bemærkninger.

Set i lyset at de gode erfaringer man har gjort under den hidtidige forsøgsordning med retsmægling, ser FTF positivt på forslaget om at gøre retsmægling til en permanent ordning, reguleret i retsplejeloven.

Med venlig hilsen

Bente Sorgenfrey
Formand

Københavns Retshjælp

Stormgade 20, 1. sal • 1555 København V

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.

24 JAN. 2007

København V, den 22. januar 2007

Kontortid: Mandag – Torsdag 19.00-21.00
Fredag 19.00-20.00
Lørdag lukket

Telefon: 33 11 06 78 i kontortiden
Hjemmeside: www.retshjaelpen.dk
Girokonto: 6 47 08 90

Journal nr. MANKC 33016

Bedes anført ved skriftlig besvarelse

SOU + HA A

Vedr.: Deres journalnr. 2006-740-0208 betænkning 1481/2006 om retsmægling.

Retshjælpen henviser til Deres høringskrivelse af 23. november 2006.

Retshjælpen finder det positivt, at der ved betænkningen tages skridt til indførelse af permanent adgang til retsmægling. Betænkningen og det deri indeholdte lovudkast giver i øvrigt ikke Retshjælpen anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen
Københavns Retshjælp

Henrik Bitsch
Kontorchef

Justitsministeriet, Lovafdelingen 2006 Nr. 740 - 0208

Jette Lyngsø

Fra: Tine B. Skyum [TBS@da.dk]

Sendt: 1. februar 2007 11:36

Til: Justitsministeriet

Emne: Til Jens Rønn/Hanne Aagaard - Høring over betænkning fra Retsplejerådet om retsmægling

Under henvisning til Justitsministeriets brev af 23. november 2006 kan det oplyses, at DA kan tiltræde, at ordningen med retsmægling i civile sager gøres permanent, og at vi ikke har bemærkninger til betænkningen (nr. 1481).

Med venlig hilsen
Tine Benedikte Skyum, Advokat

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Vester Voldgade 113, DK-1790 København V

Tlf. +45 33 38 90 00

Direkte tlf. +45 33 38 93 20

Mobiltelefon +45 29 20 03 20

Fax. +45 33 11 70 07

E-mail tbs@da.dk

www.da.dk

Foreningen for Mediation/Konfliktmægling

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

København den 31. januar 2007

Vedr. høring i sag nr. 2006-740.0208 – Retsplejerådets betænkning om Reform af den civile retspleje V (retsmægling).

Foreningen for mediation/konfliktmægling er en interesse organisation, der samler mediatorer/konfliktmæglere og personer med interesse for mediation/konfliktmægling i Danmark. Foreningen medvirker bl.a. til at udbrede kendskabet til mediation/konfliktmægling; at lave medlemsaktiviteter i form af møder, temadage mv.; at holde medlemmerne orienteret om området; og fastsætte etiske retningslinjer for god mediation/konfliktmægling. Foreningens hjemmeside er www.ffmk.dk. FFMK finder det på baggrund af foreningens formål naturligt at fremkomme med et høringssvar, selvom foreningen ikke formelt er på Justitsministeriets høringsliste. Dette sker efter aftale med Justitsministeriet.

Foreningen for Mediation/Konfliktmægling (FFMK) kan overordnet tilslutte sig betænkningens grundlæggende formål om, at forsøgsordningen med retsmægling videreføres i en permanent, landsdækkende ordning med retsmægling. Det er glædeligt, at denne mulighed for fremtiden kan tilbydes ved alle domstole som et alternativ til den traditionelle retslige behandling af civile sager.

Vi har dog følgende bemærkninger til lovudkastet:

§273 – udpegning af retsmæglere:

I lovudkastet er det kun dommere, dommerfuldmægtige og advokater, der kan udpeges som retsmæglere, og det fremgår mellem linjerne af bemærkningerne og af betænkningen i øvrigt, at det er domstolsjurister, der skal udgøre grundstammen af mæglere i retsmægling. FFMK finder det meget uheldig, at man således indsnævrer mæglerfeltet. FFMK mener tværtimod, at bestemmelsen bør udvides til også at omfatte andre jurister, der har gennemgået et relevant uddannelsesforløb i mediation/konfliktmægling, ligesom også uddannede mæglere tilhørende andre faggrupper bør kunne udpeges som retsmæglere. Det bør være mæglingsuddannelse og kompetencer indenfor mægling, der er afgørende for, hvem der kan udpeges til retsmægler og ikke oprindelig uddannelse eller nuværende hovedhverv. Det forekommer helt urimeligt, at retterne ikke kan gøre brug af højt kvalificerede mæglere (med eller uden juridisk grunduddannelse). FFMK kan i den forbindelse for

eksempel pege på personer, der har gennemført uddannelsesforløb, der i længde, indhold og omfang svarer til dommere og advokaters uddannelse, og personer der har gennemført endnu længere forløb som Master i Konfliktmægling ved Københavns Universitet. Retsplejeudvalget har lagt vægt på, at mægler skal kunne gribe ind overfor løsningsforslag, der indebære strafbare forhold eller strider mod præceptiv lov. Med hensyn til jurister i almindelighed må man gå ud fra, at de besidder den nødvendige viden, der vil gøre dem i stand til at gribe ind og i sidste ende afslutte retsmæglingen. Hvad angår uddannede mæglere tilknyttet andre faggrupper er det FFMKs holdning, at disse vil kunne fungere som retsmæglere, hvis de fuldfører et kortere tillægskursus og dermed tilegner sig den fornødne viden om strafbare forhold og præceptive regler, der er gældende inden for den juridiske disciplin. Et sådant uddannelsesforløb vil eventuelt også kunne kræves af jurister, som har brug for at genopfriske deres viden på disse områder. Det er desuden FFMKs opfattelse, at en bredere vifte af mæglere generelt vil kunne styrke ordningen som en ikke juridisk orienteret form for konfliktløsning.

FFMK forslår i forlængelse af ovenstående, at § 273, stk. 1 tilføjes følgende:

3) under særlige omstændigheder andre uddannede mæglere, der efter en konkret vurdering af Domstolsstyrelsen er antaget til at fungere som retsmæglere i den pågældende landsretskreds.

Og § 273, stk. 2:

Domstolsstyrelsen fastsætter nærmere regler om antagelse af advokater, jurister og andre uddannede mæglere som retsmæglere.

Efter FFMKs mening vil det være ønskeligt på længere sigt at lave et retsmæglerkorps, der består af højt kvalificerede og højtuddannede mæglere med forskellige uddannelses- og erhvervsmæssige baggrunde. Dommere og advokater kunne indgå i sådan et korps, men ikke have fortrinsret. Der findes et sådant system i Holland. Det vil desuden være ønskeligt, at retsmægling foregår i lokaler, der helt klart adskiller sig fra retslokaler, evt. i en helt anden bygning, for at understrege retsmæglingens uafhængighed af den juridiske sagsbehandling.

§1 nr. 3 og 4 (§170) – Vidneudelukkelse for bestemte persongrupper:

FFMK finder det formålstjenligt, at bestemmelsen udvides til at gælde mæglere/mediatorer i almindelighed og ikke blot retsmæglere.

Bestemmelsens formål er at undgå en risiko for, at parterne vil være tilbageholdende med at komme med følsomme oplysninger af frygt for, at mægler vil være underlagt vidnepligt i det tilfælde at retsmægling ikke lykkes, og sagen derfor fortsætter ved retten. Dette hensyn vil være aktuelt i forbindelse med al slags mægling, dels fordi der er et behov for at understøtte professionens tavshedspligt (se for eksempel FFMKs og Statsforvaltningernes etiske retningslinjer om tavshedspligt, vedlagt som bilag 1 og 2), og dels fordi bestemmelsen derved også vil inkludere mæglere ved statsforvaltningerne og konfliktråd, hvor mæglingen må være omfattet af samme beskyttelseshensyn som retsmægling.

Der er desuden et udbredt ønske i mæglermiljøet om, at den tavshedspligt, som mæglere pålægger sig, også vil blive respekteret i det tilfælde, at sagen ender i retten. Der har desuden været spekulationer i litteraturen om, hvorvidt tavshedspligten vil blive respekteret af domstolene, og med en vidneudelukkelse for alle mæglere, vil der være bragt klarhed over dette område.

Vedr. mæglerens rolle:

FFMK finder det nødvendigt, at bestemmelserne om retsmæglerens rolle præciseres i lovtæksten. Dette skyldes dels, at det er centralt for et vellykket mæglingsforløb, at mægler optræder neutralt og ikke påvirker det indholdsmæssige i parternes løsningsforslag - dog med undtagelse af de situationer, hvor løsningerne vil indebære strafbare forhold eller være i strid med præceptiv lovgivning. Til understøttelse af dette henvises til "Forsøg med Retsmægling – en evalueringsrapport"¹. Her fremgår det af tabel 17, at 23 % af parterne i de adspurgte tilfælde i høj grad var af den opfattelse, at mægler selv var kommet med løsningsforslag, hvorimod kun 6 % af de adspurgte mæglere var af samme opfattelse. Disse divergerende opfattelser mellem parterne og mægler kan tolkes som, at der er et behov for, at præcisere at mæglerens rolle blot er at lede processen, for derigennem at hjælpe parterne til at finde deres egne løsninger. Endvidere er FFMK af den opfattelse, at det er vigtigt at retsmæglerens rolle defineres tydeligt, da dette vil understrege, at der er tale om en konfliktløsningsmodel, hvor parterne når frem til en for dem optimal løsning, og altså ikke en løsning der nødvendigvis skal nærme sig det samme udfald som en retssag, og dermed ikke søger at opfylde den enkeltes juridiske ret. FFMK finder endvidere, at det i forhold til mæglerens rolle bør præciseres, at mægler skal hjælpe parterne med selv at fremkomme med en løsning. Retsplejerådet har den holdning, "...at retsmægleren ikke bør være fuldstændig afskåret fra at fremsætte forslag til løsning af sagen, pege på styrker og svagheder i parternes argumentation mv." (side 156), hvilket FFMK finder meget uheldigt. Der kan åbne op for en mere juridisk orienteret proces end retsmægling bør være, ligesom der kan ske en sammenblanding mellem dommer/advokathvervet og retsmæglerhvervet – i hvert fald se fra et brugersynspunkt. Der er tillige retssikkerhedsmæssige hensyn, der taler imod. Såfremt mæglerens rolle ikke kommer til at fremgå direkte af lovtæksten, må det kræves, at retningslinjerne for mæglerens rolle som et minimum fremgår tydeligere af bemærkningerne, end det er tilfældet på nuværende tidspunkt. Til trods for, at Retsplejerådet på side 157 konkluderer, at den af rådet skitserede mæglerrolle mest hensigtsmæssigt beskrives i bemærkningerne til et lovforslag, er mæglerens rolle kun omtalt spredt og uklart i kommentarer til enkelte lovbestemmelser.

Vedr. etiske retninger:

I forlængelse af ovenstående vil FFMK gøre opmærksom på, at der – uanset placering af rammene for mæglerens rolle – er behov for, at der vedtages et sæt etiske retningslinjer for retsmæglerens virke, således som det f.eks. er tilfældet for statsforvaltningsmæglere (se bilag 2). Det vil skabe klarhed for både mæglere og brugere om centrale dele af en mæglerens virke. Se også FFMKs etiske retningslinjer i bilag 1.

Vedr. kvalitetssikring:

Der er ikke meget i betænkningen, der angår sikring af mæglingens kvalitet. FFMK finder, at det bør sikres, at brugere får en ensartet og tydelig information om, hvilke kvalitetskrav de kan stille til mæglingsproces og mæglere, og at de efter mæglingen har mulighed for at give udtryk for tilfredshed/utilfredshed med forløbet. Det kan gøres gennem et sæt etiske retningslinjer og ved, at der etableres klageadgang og evalueres løbende. Endvidere bør det sikres, at retsmæglere har de

¹ Jakob Roepstorff og Britta Kyvsgaard. Justitsministeriets Forskningsenhed. Marts 2005.

fornødne kvalifikationer, hvilket for eksempel kan ske gennem en udvælgelsesproces, hvor retsmæglere ikke blot udpeges på baggrund af en gennemført uddannelse, men gennemgår en antagelsesprocedure for eksempel i form af en eksamen eller andet. Endvidere bør det sikres, at retsmæglere får tilbudt og forpligtes til løbende supervision, videreuddannelse, erfaringsudveksling mv.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at FFMK gerne stiller sig til rådighed for uddybning af synspunkterne ovenfor eller i forbindelse med fremtidige drøftelser af emner vedrørende mægling i al almindelighed.

På vegne af Foreningen for Mediation/konfliktmægling

Lin Adrian
Formand

Monrads Allé 31
2500 Valby
ffmk@ffmk.dk
www.ffmk.dk

Bilag 1

Vejledende etiske retningslinjer for Foreningen for Mediation/Konfliktmægling Vedtaget på foreningens generalforsamling den 30. marts 2005

Forord

Disse etiske retningslinjer er udviklet ud fra et ønske om at skabe et tværfagligt, etisk regelsæt, som mediatorer/mæglere og organisationer, der udbyder mediation/mægling, kan arbejde ud fra som en minimumsstandard. Retningslinjerne er udtryk for, hvad FFMK fagligt står for. Alle – medlemmer såvel som ikke-medlemmer – er velkomne til at tage retningslinjerne til sig og gøre dem til fundament for deres praksis.

De mediatorer/mæglere, der er optegnet på foreningens hjemmeside, er forpligtet til at følge retningslinjerne.

Mediation/konfliktmægling og mediator/mægler bruges synonymt i retningslinjerne.²

1. Definition af mediation

Mediation er en måde at løse konflikter på, hvor en eller flere neutrale tredjeparter gennem en struktureret proces hjælper de stridende parter med selv at finde frem til en tilfredsstillende løsning. Mediator træffer ingen afgørelse i sagen. Mediation er frivillig og fortrolig.

2. Mægler

Mæglers rolle er at lede processen uden at tage stilling til konflikten og uden at tage parti for parterne. Mægler støtter parterne i at udvikle og undersøge egne løsningsforslag.

Når en person stiller sig til rådighed som mægler, handler vedkommende som sådan og ikke i egenskab af den profession vedkommende i øvrigt måtte have.

For at virke som mægler skal man have fuldført et uddannelsesforløb i konfliktmæglingsmetoden og løbende vedligeholde sine færdigheder.

3. Neutralitet

Mediator skal optræde neutralt – både i forhold til parterne og i forhold til sagen. Det betyder, at mediator ikke må tage parti for den ene part frem for den anden; ikke må fremme sine egne ideer til løsning og ikke må have en personlig interesse i sagens udfald.

Mediator skal over for parterne oplyse om forhold, der i parternes øjne, vil kunne påvirke mediators neutralitet, også selv om mediator ikke selv mener, at neutraliteten er påvirket. Sagens parter skal være bekendt med, hvorledes mediator er kommet ind i sagen og bekendt med mediators organisatoriske eller arbejdsmæssige tilhørsforhold.

² I resten af dette dokument bruges ordene konfliktmægling og mægler i hvert andet punkt, og ordene mediation/mediator i hvert andet punkt for at lette læsningen af retningslinjerne.

Hvis mediator undervejs i processen ikke længere kan optræde neutralt, skal han eller hun oplyse parterne herom og trække sig ud af sagen. Såfremt parterne ønsker det, hjælper mediator parterne med at finde en anden mediator.

Efter mediationens afslutning må mediator ikke påtage sig individuel rådgivning af en part i et anliggende forbundet med den i mediationen behandlede konflikt.

4. Frivillighed

Det er frivilligt for konfliktens parter at deltage i mæglingsprocessen, og enhver part kan på et hvilket som helst tidspunkt trække sig ud af processen.

5. Samtykke

Alle deltagere i en mediationsproces skal forud for processens start have information om processen og give samtykke til at deltage. Da processen er frivillig fra start til slut, kan samtykket på ethvert tidspunkt trækkes tilbage. For unge under 18 år kræves forældremyndighedsindehavers samtykke, medmindre der på et givet område findes andre særlige regler herom.

6. Tavshedspligt

Mægler har tavshedspligt. Tavshedspligten omfatter både den indledende kontakt og hvad der måtte ske under, mellem og efter mæglingsmøder. Hvis sagens parter er enige om det, kan tavshedspligten helt eller delvis fraviges.

Såfremt mægler holder møder med parterne hver for sig, skal mægler aftale med parterne, om det i de separate møder passerede er fortroligt eller ej.

Herudover gælder dansk rets almindelige regler om tavshedspligt, underretningspligt og vidnepligt.

7. Betaling

Hvis parterne selv betaler mediationen, deles udgifterne ligeligt mellem dem, medmindre en anden fordeling aftales.

Der skal foreligge en aftale om betaling før mediationen påbegyndes.

Mæglers honorar kan ikke gøres afhængig af, at konflikten løses, eller aftales som en procentdel af resultatets værdi.

8. Deltagere i processen

Konfliktens parter deltager personligt i processen. Hvis en part ønsker at have en eller flere bisiddere skal den anden/de andre parter samtykke heri. Hvis der ikke opnås enighed om dette spørgsmål, skal mæglingen ikke gennemføres. Aftale om bisiddere bør indgås forud for mødets start.

Konfliktens parter er, også når der deltager bisiddere, mæglingens primære aktører.

9. Ekstern rådgivning

Det står parterne frit for at søge rådgivning før, under og efter mediationsmødet.

Mediator kan på ethvert tidspunkt opfordre parterne til at indhente relevante oplysninger og informationer med henblik på at forbedre beslutningsgrundlaget, hvis det er nødvendigt for at parterne kan drøfte konflikten på et kvalificeret grundlag.

Mediator kan opfordre parterne til at søge rådgivning forud for indgåelse af en aftale, såfremt der er nærliggende risiko for, at parterne ikke kan overskue aftalens konsekvenser.

10. Aftalen

En aftale mellem parterne kan være skriftlig eller mundtlig. Såfremt parterne ønsker det, skriver mægler aftalen ned, men dette kan også overlades til parterne selv eller andre.

Mægler skal sikre sig, at parterne forstår indholdet af den aftale de indgår.

Accept af en aftale kan betinges af godkendelse af andre eller udløbet af en betænkningstid.

11. Afbrydelse af mediation

Mediator skal afbryde mediationen, hvis

- parterne ønsker det,
- mediator skønner, at en af parterne er ude af stand til at deltage meningsfuldt eller ude af stand til at varetage egne interesser,
- der er en magtubalance mellem parterne, der påvirker mediationen negativt og ikke kan afhjælpes,
- det skønnes, at mediationen ikke er formålstjenlig,
- parterne vil indgå en aftale, som mediator skønner, er kriminel, går ud over en tredjepart, eller på en helt uacceptabel måde tilgodeser en af parterne,
- konflikten viser sig at være uegnet for mediation, eller
- mediator skønner, at det af andre vægtige grunde er uhensigtsmæssigt at fortsætte mediationen.

Mediator skal så vidt muligt over for parterne tilkendegive, hvorfor mediationen standses.

Etiske retningslinjer for konfliktmægling i statsamterne

1. Definition af konfliktmægling

Konfliktmægling (også kaldet mediation) er en frivillig konfliktløsningsmetode, hvor en eller flere neutrale konfliktmæglere gennem en struktureret proces hjælper parterne med selv at nå til enighed om en tilfredsstillende løsning.

Konfliktmægleren træffer ingen afgørelse i sagen, og det som foregår i konfliktmægling er fortroligt.

2. Om konfliktmægler

Konfliktmægler (herefter kaldet mægler) er en neutral tredjepart, der hjælper parterne med selv at finde en tilfredsstillende løsning på deres konflikt. Mægler leder konfliktmæglingen og er forhandlingsformidler, men tager ikke stilling til sagens indhold og kommer ikke med forslag til løsning. Selvom mægler har en anden uddannelse og også arbejder for Statsamtet/ Overpræsidiets i den egenskab, virker han/hun alene som mægler i konfliktmægling. Såfremt parterne har brug for anden hjælp, for eksempel juridisk eller børnesagkyndig rådgivning, henviser konfliktmægler hertil.

Mægler er tilknyttet et af landets statsamter eller Københavns Overpræsidium. Mægler skal være uddannet i konfliktmægling for at virke som mægler.

3. Neutralitet

Mægler forholder sig altid neutralt både i forhold til parterne og til sagen. Såfremt mægler ikke finder, at han/hun kan optræde med den fornødne neutralitet, skal vedkommende trække sig ud af mæglingen. Det samme er tilfældet, hvis en af parterne ikke mener, at mægler er neutral.

Mægler skal over for parterne oplyse om forhold, der kan påvirke mæglers neutralitet – også selvom mægler ikke mener, at neutraliteten er påvirket.

En person, der tidligere har været sagsbehandler eller børnesagkyndig rådgiver i forhold til parterne, kan ikke optræde som mægler.

Ligeledes kan en mægler ikke efterfølgende være sagsbehandler eller børnesagkyndig rådgiver i forhold til parterne. Eneste undtagelse er, hvis parterne ønsker, at en tidligere mægler efterfølgende fungerer som børnesagkyndig rådgiver.

4. Frivillighed

Det er frivilligt for konfliktens parter at deltage i mæglingen. Parterne kan på et hvilket som helst tidspunkt afbryde konfliktmæglingen. Det gælder både før, under og mellem møder. Det har ingen konsekvens for en eventuel senere sag i statsamtet, at konfliktmæglingen ikke er gennemført.

5. Tavshedspligt

Mægler kender ikke sagen i forvejen. De eneste informationer, mægler får inden mæglingens start, er parternes navne, aldre og adresser samt børnenes navne og aldre.

Mægler har tavshedspligt i forhold til alle informationer, der fremkommer under mæglingen. Eneste undtagelse herfra er mæglers underretningspligt i henhold til den sociale lovgivning.

6. Respekt for parterne

Mægler og parterne bruger den nødvendige tid på konfliktmæglingen, herunder flere møder om nødvendigt.

Parterne har til enhver tid ret til betænkningstid eller rådgivning uden for mæglingsprocessen.

Mægler har respekt for og tillid til, at parterne ved, hvad der er vigtigt for dem og deres børn, og at parterne selv rummer løsningen på deres konflikt.

7. Afbrydelse af konfliktmægling

Mægler skal afbryde konfliktmæglingen,

hvis mægler finder, at parterne er ved at indgå en aftale, som helt åbenbart strider mod, hvad der er bedst for barnet,

hvis mægler bliver bekendt med forhold, som er omfattet af underretningspligt i henhold til den sociale lovgivning,

hvis parterne på grund af personlige forhold, alkoholpåvirkning eller lignende er ude af stand til at deltage meningsfuldt eller ude af stand til at varetage egne interesser,

hvis det viser sig, at konflikten er uegnet for mægling,

hvis det er klart, at parterne ikke kan nå et resultat, og alle muligheder for at nå til enighed har været afprøvet,

eller hvis parterne ønsker det, jf. under punkt 4.

Justitsministeriet,
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10,
1216 København K.

Vedr.: Høring i sag nr. 2006-740-0208 – Retsplejerådets betænkning om Reform af den civile retspleje V (Retsmægling), bet. Nr 1481/2006.

31. JANUART 2007

FORSKNINGSAFDELING II

Helt overordnet kan jeg tilslutte mig betænkningens grundlæggende udformning af opgaven om, at forsøgsordningen med retsmægling videreføres i en landsdækkende og permanent udgave. Det er glædeligt, at evalueringer har vist berettigelsen af retsmægling, og at der har været politisk vilje til at videreføre ordningen til gavn for såvel borgere som retssystem.

STUDIEGÅRDEN
STUDIESTRÆDE 6
1455 KØBENHAVN K

Konkret har jeg følgende bemærkninger til lovudkastet:

TLF 35 32 32 22
DIR 35 32 31 16
FAX 35 32 32 01

Såvel spørgsmålet om fortrolighed, vidneudelukkelse samt omkostninger foreslås løst på særdeles hensigtsmæssige måder, og vil skabe klarhed over hidtidige vanskelige spørgsmål.

vibeke.vindelov@jur.ku.dk
www.ku.dk

§ 273 – Hvem bør kunne være retsmæglere?

Ifølge lovudkastet er det kun dommere, dommerfuldmægtige (herunder retsassessorer) samt advokater, der kan udpeges som retsmæglere. Afgrænsningen forekommer for snæver. Da uddannelse som mægler altid fungerer som supplement til en tidligere uddannelse, viser al erfaring, at der er stor sandsynlighed for, at mæglerne over tid "falder tilbage på" den praksis, de tidligere er blevet oplært i og har praktiseret. I jo højere grad et mæglerkorps derfor kan blive sammensat ud fra forskellige professioner, desto større er chancen for, at den gensidige faglige sparring vil medføre, at mæglerne ikke reproducerer deres oprindelige praksis, men fastholder mæglingens egenart. Det må derfor anbefales, at korpset af retsmæglere udover domstolsjurister og advokater udvides til også at omfatte andre jurister, der har deres arbejdsmæssige virke andre steder i det offentlige eller i det private erhverv, samt f.eks. psykologer og ingeniører, naturligvis under forudsætning af at de alle har den fornødne mæglingsuddannelse.

Det skal i øvrigt i den sammenhæng bemærkes, at domstolsjuristerne kun bør udpeges som retsmæglere, dersom de har en del års erfaring og således ikke bør rekrutteres blandt helt unge dommerfuldmægtige.

Dersom andre end jurister omfattes af retsmæglerkorpset bør disse gennemgå et kortere tillægskursus, hvorved den fornødne viden f.eks. om strafbare forhold og præceptive regler kan tilegnes.

§ 275 – Mæglers rolle

I betænkningen s 155-157 fremhæves, at det "bør være det *klare udgangspunkt* for retsmægling, at retsmægleren skal være tilbageholdende med at blande sig i den indholdsmæssige løsning af konflikten (den faciliterende mæglerrolle)", men at retsmægler for at "sikre en smidig mæglingsproces" dog "ikke bør være *fuldstændig* afskåret fra at fremsætte forslag til løsning af sagen, pege på styrker og svagheder i parternes argumentation mv.", idet "retsmægleren dog bør være *meget tilbageholdende* hermed og det bør *alene* kunne ske, hvis *parterne anmoder* om det og retsmægleren finder det *hensigtsmæssigt og forsvarligt*" (min kursiv tilføjet). Det understreges endvidere, at "det ikke i sig selv vil være uforsvarligt af eller ansvarspådragende for retsmægleren, "at retsmægleren ikke reagerer, selv om en aftalt løsning på konflikten i væsentlig grad afviger fra det udfald, en dom i sagen eventuelt måtte få". Det konkluderes herefter, at den skitserede mæglerrolle "mest hensigtsmæssigt (vil) kunne beskrives i bemærkningerne til et lovforslag."

En mæglers adgang til at fremsætte forslag og kommentere indhold af løsninger hører unægtelig til et af de mere kontroversielle emner indenfor mægling. Ikke mindst i forbindelse med retsmægling bør overvejelserne være stærkt knyttet til betragtninger af retssikkerhedsmæssig karakter, hvilket formentlig er årsagen til de her i kursiv fremhævede begrænsninger i retsmæglerens adgang til at påvirke indholdet i en retsmægling. Det forekommer mest hensigtsmæssigt, dersom disse klare begrænsninger fremgår direkte af lovudkastet. Når man imidlertid har fravalgt dette, må det i det mindste undre, at der slet ikke er fundet anledning til at beskrive disse overvejelser og begrænsninger i bemærkningerne til lovudkastet, og det findes klart inkonsekvent og utilstrækkeligt.

På side 159 fremhæves, at "hensynet til at opnå en succesfuld retsmægling" taler for, at "parterne bør møde personligt under retsmæglingen, medmindre andet aftales." Synspunktet er i bemærkningerne til lovforslaget nedtonet til, at det er "forudsat, at parterne, medmindre andet aftales, møder personligt under retsmæglingen". Der er for mig ikke tvivl om, at parterne for at sikre, at processen bevarer sin karakter af retsmægling, ikke blot bør, men *skal* møde personligt til retsmægling, og at der ikke bør være mulighed for at aftale andet. I givet fald vil en kombination af kun repræsentanter mødt, separate møder samt adgang for retsmægleren til at komme med løsningsforslag, medføre et scenarie, som fuldstændig vil have mistet karakter af mægling og som derfor ikke bør kunne finde sted.

Det kan i øvrigt til tider være hensigtsmæssigt at udvide partsbegrebet under en mægling fra de oprindelige parter, hvorfor der bør åbnes adgang for, at parterne kan aftale at inddrage andre berørte som direkte parter i mæglingen (dvs. udover eventuelle tredjepersoner, der inddrages som særligt sagkyndige).

Kvalitetsskring og Ethiske regler.

Det anføres flere steder i betænkningen (f.eks s 150), at der stilles krav om, at retsmæglere har den fornødne uddannelse, hvilket jeg naturligvis kan tilslutte mig. Det bør i forhold til det fremtidige uddannelsesforløb overvejes at supplere den tidligere uddannelse med krav om en føl-ordning hos erfarne mæglere samt såvel supervision som deltagelse i efteruddannelse. Endvidere bør uddannelsesforløbet afsluttes med en egentlig eksamen, således at ikke blot interesse samt deltagelse i uddannelsen danner grundlag for udvælgelse til retsmægler, men at egentlige kvalifikationer bliver afgørende.

Da mæglingsvirksomhed under hensyn til ønsket om muligheden for en flexibel proces almindeligvis ikke er særligt detaljeret reguleret, er denne som hovedregel understøttet af etiske regler for udøvelse af mægling. Da hensynet til en flexibel proces også gør sig gældende for retsmægling, må det anbefales at også den virksomhed understøttes af etiske regler, som herefter vil være gældende for alle retsmæglere uanset professionel baggrund i øvrigt. Regler om mæglers pligt til at stoppe mæglingen (som nævnt i lovudkastet § 276, stk. 2) samt begrænsningen i at påvirke indholdet af parternes aftale vil passende kunne indeholdes i sådanne etiske regler.

Der henvises i øvrigt til etiske retningslinier for Foreningen for Mediation og Konfliktmægling.

Såfremt det måtte være ønskeligt, står jeg gerne til rådighed med yderligere uddybning af mine synspunkter og/eller drøftelser af fremtidige tiltag på retsmæglingsområdet.

Med venlig hilsen

Vibeke Vindeløv
Professor, dr.jur.
Uddannelsesleder, Master i Konfliktmægling.

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. Mdt.
- 1 FEB. 2007

KRONPRINSESSEGADE
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 31. januar 2007
J.NR.: 04-013602-06-238.
REF.: mbl

DER

Høring over Retsplejerådets betænkning nr. 1481/2006 om retsmægling

Ved brev af 23. november 2006 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til Retsplejerådets betænkning om retsmægling (j.nr. 2006-740-0208).

Betænkningen giver Advokatrådet anledning til følgende bemærkninger:

1. Sammenfatning

Det er Advokatrådets holdning, at mediation ikke bør udføres ved domstolene, men at dommerne som led i almindelig forligsmægling inden for sagens retlige rammer med fordel kan gøre brug af en række teknikker fra mediation, i det omfang dette lader sig forene med grundlæggende retsplejemæssige principper.

Samtidig bør domstolene i overensstemmelse med den toneangivende udvikling inden for EU kunne tilbyde parterne i egnede retssager, at sagen henvises til udenretlig mediation med henblik på en hurtigere og mere tilfredsstillende løsning af sagen.

Domstolenes kernevirkosomhed er at træffe afgørelser i henhold til gældende ret – eller med grundlovens ord at ”udøve dømmende magt”. Mediation går ud på ikke at træffe afgørelser og ikke at lade gældende ret være afgørende for sagens løsning og er ikke judiciel virksomhed. I realiteten er mediation en særlig form for rådgivningsvirksomhed, hvor mediator bistår parterne med at etablere en forhandlingsproces, men selv afholder sig fra vurdering – endsigse afgørelse – af tvisten.

Hensynet til at værne om domstolenes kernevirkosomhed og uafhængighed taler for ikke at lægge opgaver, som på afgørende punkter står i direkte modsætning til domstolenes kernevirkosomhed, og hvor dommerne ikke er beskyttet af grundlovens regler om uafhængighed, over på domstolene.

En dommers hovedopgave og uddannelse tager ikke sigte på at formidle dialog mellem mennesker på et forretningsmæssigt, pragmatisk eller følelsesmæssigt plan.

Dommeren er ansat og uddannet til at lede en kontradiktorisk proces og træffe afgørelser på grundlag af gældende ret.

Det vil derfor give sig udslag i en række retsplejemæssige problemer at lade dommere optræde som mediatorer. Endvidere vil mediation ved domstolene ikke harmonere med udviklingen inden for EU, ligesom det giver anledning til væsentlige retsøkonomiske overvejelser, som ikke er afklaret i betænkningen.

Formålet med Advokatrådets holdning er at værne om domstolenes kernevirkosomhed ifølge grundloven og den autoritet, som er forbundet hermed i befolkningen.

2. Domstolenes opgave ifølge grundloven

Kernen i dømmende magt i grundlovens forstand er at idømme straf og træffe afgørelser i tvister mellem borgerne eller mellem borgerne og det offentlige. Det fremgår af grundloven, at dommeren, når han træffer sin afgørelse, alene har at rette sig efter loven (grundlovens §§ 3, 63 og 64, 1. pkt.).

En mediators opgave er ikke at træffe afgørelse i sagen, men at facilitere dialog og gøre parterne i stand til selv at løse konflikten. Dertil kommer, at mediatoren sammen med parterne skal søge løsningen på konflikten andre steder end i gældende ret. Løsningen på konflikten kan navnlig findes ved at fokusere på parternes underliggende interesser i konflikten og på parternes behov og fremtid. I sager mellem forretningsdrivende vil dette ofte forudsætte en forretningsmæssig vurdering, som normalt ikke indgår i en dommers afgørelse.

Væsensforskellen mellem dømmende magt og mediation betyder efter Advokatrådets opfattelse, at man med dommere som retsmæglere risikerer at kompromittere domstolenes kernevirkosomhed.

Inddragelsen af nye opgaver uden for domstolenes grundlovmæssige virke kan gøre det svært at beskytte domstolenes kernevirkosomhed og den bredere samfundsmæssige opfattelse af domstolenes autoritet. For borgerne vil det være svært at forstå, at dommeren i nogle sager ikke optræder som dommer, men som rådgiver og formidler. På den anden side risikerer man, at de borgere, der kender dommeren fra retsmægling, har svært ved at forstå eller have tiltro til dommerens rolle i en retssag. For dommeren kan det ligeledes give anledning til problemer at skifte mellem to så forskellige roller.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at forsøgsordningen med retsmægling viser, at mange retssager kan være egnede til mediation. Retsplejerådets forslag indebærer derfor risiko for en væsentlig forskydning af domstolenes virksomhed væk fra det judicielle område.

På andre væsentlige områder har udviklingen inden for navnlig de seneste 10 år koncentreret domstolenes virke omkring deres kernevirkksomhed – at træffe afgørelser i henhold til gældende ret. Inden for konkursområdet og dødsboskifteretten har man således lagt den administrations- og regnskabstunge bobehandling ud til kuratorer og bobestyrere for at lade domstolene koncentrere sig om den dømmende magt. Advokatrådet støtter denne betoning af domstolenes rolle i samfundet.

Dertil kommer, at dommeren ikke er beskyttet af grundlovens regler om uafhængighed, når han optræder som mediator. Grundlovens regel om den funktionelle uafhængighed i § 64, 1. pkt., hvorefter dommeren i sit kald alene har at rette sig efter loven, gælder nemlig kun for dommerens "kald". Det vil sige udøvelsen af dømmende magt – ikke for dommerens eventuelle virksomhed som mediator, som ikke er forudsat i grundloven.

Inden for mediation er mediators uafhængighed – udtrykt gennem begreberne neutralitet og upartiskhed – af helt central betydning. Da grundlovens § 64, 1. pkt. som anført ikke omfatter dommernes udøvelse af mediation, må dommere som mediatorer anses på lige fod med andre statsligt ansatte embedsmænd. I enhver tvist mellem private personer og offentlige myndigheder, samt i tvister hvori offentlige interesser er involveret, må det af den grund formentlig betragtes som udelukket, at dommere kan optræde som mediatorer. Med andre ord kan grundlovens værn om dommernes uafhængighed inden for deres kerneområde ikke erstattes med Retsplejerådets udtalelse om, at ordningen med retsmægling bygger på, at ingen kan give retsmæglerne bindende pålæg vedrørende en konkret retsmægling, jf. betænkningens side 146.

3. Retsplejemæssige problemer ved dommeres mediation

Retsplejelovens regler fastlægger de nærmere rammer for løsningen af de opgaver, som domstolene er tillagt i grundloven. Som følge heraf omhandler retsplejeloven ikke mediation, som på en række punkter vil bryde med de retsplejemæssige hensyn, som ligger til grund for retsplejeloven.

Retsplejeloven udmønter domstolenes opgaver sådan, at tvisterne skal løses i en nøje defineret, kontradiktorisk proces. Tvisterne skal ligeledes materielt set løses inden for en retlig ramme, hvilket for de dispositive civile sagers vedkommende vil sige, at afgørelsen skal baseres på en retlig vurdering af parternes argumenter, og at afgørelsen ikke kan give en part andet eller mere end det, han har påstået. Mediation bryder med disse regler for domstolenes virksomhed på alle punkter.

Mediation foregår ikke i en nøje defineret proces, hvor der til sikring af modpartens ret til kontradiktion og rettens tilrettelæggelse og rette afgørelse af sagen er nøjagtige regler for, hvilket stof der må inddrages i sagen, og på hvilket tidspunkt stoffet skal præsenteres for modparten og retten. Dette understreger den retlige ramme, domstolene arbejder inden for, hvor beviserne indtager en helt central stilling i sagen. I mediation er beviserne ikke afgørende.

Kontradiktion er ikke nogen grundpille i mediationen. Det skyldes navnlig, at mediator ikke skal træffe nogen afgørelse under mediationen. Det betyder således mindre, om den ene part har fået lov til at kommentere alt det, den anden part har sagt til mediatoren. Dette er en væsensforskel fra domstolenes kernevirkksomhed, hvor det er utænkeligt, at en dommer skulle basere sine handlinger i sagen på informationer fra den ene part, som den anden part ikke havde kendskab til.

Endelig handler man ikke inden for en retlig ramme, når man forhandler sig frem til en løsning under mediation. Sagen kan ende med, at parterne får mere eller noget andet end det, de har påstået. Man kan også inddrage andre argumenter i sagen end dem, parterne selv har gjort gældende fra starten. Vigtigst af alt behøver løsningen af en sag ikke at tage hensyn til, hvem af parterne der har ret i juridisk forstand. På dette punkt fremstår forskellen mellem domstolenes opgave og mediation klare. Domstolenes opgave er at levere retfærdighed set i forhold til loven, og de bør derfor ikke på denne måde "lægge loven i skuffen" ved løsning af nogen af deres opgaver.

4. Udviklingen inden for EU

At rollen som dommer ikke kan eller bør forenes med rollen som mediator, har på EU-plan navnlig fundet udtryk i direktivforslaget på området og anbefalingerne om mediation udarbejdet af *Her Majesty's Courts Service* og *Civil Justice Council* i England.

Direktivforslaget om visse aspekter af mægling på det civil- og handelsretlige område omfatter mediation og tager i artikel 2 udgangspunkt i, at dommerens forsøg på at bilægge en tvist under en retssag ikke er omfattet af ordet "mægling". Direktivforslagets tilgang til et sundt forhold mellem mægling og retssager er således, at dommeren ikke giver sig af med bredere mægling end almindelig forligsmægling.

Direktivforslaget omhandler i artikel 3 muligheden for henvisning fra en domstol til mægling. Bestemmelsen viser tydeligt, at det ikke er tænkt som en mulighed, at mægling i denne bredere forstand skulle foregå ved domstolen.

England anses som det førende land i Europa inden for udviklingen af mediation. Efter den engelske retsplejereform i 1999 har domstolspraksis udviklet sig således, at anlagte retssager af dommeren kan henvises til mediation, når dommeren skønner at dette er hensigtsmæssigt. Det er herefter op til parterne selv at engagere en privatpraktiserende mediator.

Til belysning af erfaringerne i England kan henvises til rapporten *County Court Mediation Schemes – A toolkit to provide a Better Dispute Resolution Service* udgivet i marts 2005 af *Her Majesty's Courts Service* i samarbejde med det i henhold til lov nedsatte *Civil Justice Council*.

I rapporten opstilles på baggrund af erfaringer indsamlet af de nævnte institutioner forskellige modeller for mediation med tilknytning til domstolene i England.

Det fremgår af rapporten, at dommere ikke fungerer som mediatorer i England, men at de uddannes med henblik på at kunne vurdere sagens egnethed til mediation og vejlede rettens brugere herom. Som i direktivforslaget har man således valgt et system, hvor udøvelsen af dømmende magt og virksomheden som mediator er klart adskilt. Samtidig har man indført regler om, at det har omkostningsmæssige konsekvenser for en part, hvis parten ikke følger domstolens anvisning om at søge sagen løst ved udenretlig mediation.

5. Retsøkonomi

I tillæg til de væsentlige retsplejemæssige betænkeligheder kræver en kvalificeret stillingtagen til Retsplejerådets forslag efter Advokatrådets opfattelse en nærmere retsøkonomisk analyse af forslaget.

Betænkningen indeholder ingen nærmere analyse af det påkrævede ressourceforbrug ved domstolene og ingen angivelse af, om forslaget vil være neutralt eller omkostningskrævende for domstolene. Et væsentligt element i en retsøkonomisk analyse vil endvidere være en samfundsøkonomisk sammenligning af Retsplejerådets forslag i forhold til den anerkendte engelske model, hvor man lader domstolen henvise til udenretlig mediation på det etablerede private marked til gavn for domstolenes autoritet.

Det vil derfor efter Advokatrådets opfattelse være nødvendigt for Folketingets behandling af et eventuelt lovforslag, at Justitsministeriet tilvejebringer en uafhængig, retsøkonomisk analyse af Retsplejerådets forslag sammenholdt med den anerkendte engelske model, som Advokatrådet foreslår indført i Danmark, jf. nedenfor.

En sådan analyse bør endvidere omfatte de konsekvenser, som indførelse af den anerkendte, engelske model ville få på domstolenes sagsbehandlingstid. Forsøgsordningen med retsmægling viser, at cirka 65 % af de henviste sager bliver løst ved retsmægling. Den engelske model for retsmægling vil således frigøre betydelige ressourcer ved domstolene til gavn for sagsbehandlingstiden.

6. Advokatrådets forslag

Brug af mediationsteknikker i almindelig forligsmægling

Som mediator lærer man navnlig at facilitere dialog mellem parterne med henblik på at gøre parterne i stand til selv at finde en tilfredsstillende løsning på deres konflikt.

Denne faciliterende rolle kræver en indgående uddannelse i navnlig spørge- og mødeteknik med henblik på at kunne afdække de bagvedliggende interesser og behov i konflikten.

Mange af de spørgeteknikker og fremgangsmåder, som man bruger inden for mediationen, ville med fordel kunne bruges af dommerne som led i den almindelige forligsmægling med henblik på hurtigere og mere effektivt at nå ind til sagens kerne og afdække forligsmuligheder. Det samme gælder mediationens brug af separatmøder, så længe dommeren af hensyn til kontradiktionen ikke træffer nogen afgørelse i sagen senere.

Men det må ske inden for sagens retlige rammer. Dommerne må således ikke bevæge sig ud over parternes påstande og argumenter eller reglerne på området i videre omfang, end når de driver forligsmæssig virksomhed i øvrigt. De må med andre ord ikke anvende mediationsteknikkerne til at skabe et forlig, som ligger uden for de retlige rammer, som parterne har fastlagt i påstande og anbringender eller til at nå et resultat, som ikke kan støttes på gældende ret. De må bruge redskaberne til hurtigere og mere effektivt at finde retssagens kerne og de muligheder for forlig, der måtte findes dér. På den måde kan man værne om domstolenes kernevirkosomhed samtidig med, at man tilfører domstolene nye redskaber til at løse deres opgaver med.

Domstolene henviser til udenretlig mediation

De borgere og virksomheder, der er involveret i egnede retssager, skal efter Advokatrådets opfattelse have tilbuddet om mediation med henblik på en hurtigere og mere tilfredsstillende løsning på deres konflikt.

Tilbuddet om mediation i verserende retssager kan på en retsplejemæssig forsvarlig måde gives ved at anvende den anerkendte, engelske model for retsmægling, hvorefter domstolene kan henvise sagerne til udenretlig mediation.

Den udenretlige mediation kan på fuldt betryggende vis foregå ved en mediator og efter de regler, der opstilles af anerkendte institutioner som Det Danske Voldgiftsinstitut og det mediationsinstitut, der blev oprettet i december 2006. På den måde vil man navnlig sikre, at alle mediatorer har en akkrediteret uddannelse i mediation.

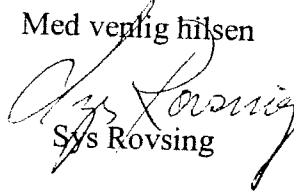
For så vidt angår de økonomiske aspekter af at vælge den anerkendte, engelske model bemærkes, at der må forventes ændringer af retshjælpsforsikringerne, således at disse fremover også dækker mediation. Et enkelt større selskab (Tryg Forsikring) har allerede gennemført ændringen, og en generel branchetilgang kunne eventuelt opnås ved forhandlinger mellem Justitsministeriet og Forsikrings og Pension.

Dertil kommer, at Advokatrådet forventer, at den efterspurgte, retsøkonomiske analyse vil vise, at den udenretlige mediation vil være at foretrække ud fra en samfundsøkonomisk synsvinkel.

Samlet set ville den foreslåede model give det retssøgende publikum en bedre adgang til at få løst deres konflikter, samtidig med at man kan værne domstolenes kernevirkosomhed og den autoritet, som er forbundet hermed i befolkningen.

Med venlig hilsen

Sys Røvsing

Mediatoradvokater

OVERBRINGES

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DOUR + HAA

30. januar 2007

Høringssvar - Mediatoradvokater

Ved brev af 22. november 2006 har Justitsministeriet anmodet om Mediatoradvokaters bemærkninger til Retsplejerådets betænkning om retsmægling (j.nr. 2006 - 740-0208).

Mediatoradvokater kan i det hele tilslutte sig Advokatrådets høringssvar og de deri indeholdte bemærkninger.

Mediatoradvokater er en forening, der har til formål løbende at styrke medlemmernes faglige niveau inden for mediation og at virke for udbredelse af mediation til gavn for mennesker i konflikt. Foreningen varetager de erhvervsøkonomiske interesser for medlemmerne, som er knap 200 uddannede mediatorer. Så godt som alle er uddannet gennem Advokaternes Serviceselskab A/S og alle har selv betalt for uddannelsen. Mediatoradvokater udgør den største enkeltgruppe af danske mediatorer.

Retsplejerådets betænkning betyder, at der etableres en offentlig mediation med fokus alene på tiden efter, at konflikten er så meget optrappet, at retssag er anlagt. Mediatoradvokater ønsker, at mediation holdes uden for domstolene, således at mediation både før og efter anlæggelse af retssag ydes af de allerede veluddannede mediatorer, som blandt andre Mediatoradvokater repræsenterer. Mediatoradvokater kan således ikke tiltræde Retsplejerådets forslag om omvendt udlicitering, men vil op-

Mediatoradvokater, Advokaternes Hus, Kronprinsessegade 28, 1306 Kbh. K, DK
Tlf. 33 96 97 98, Fax 33 93 17 55, www.mediatoradvokater.dk

vil opfordre Justitsministeriet til at indgå i et samarbejde om at udbrede mediation forud for retssag, således at antallet af retssager til fordel for borgerne kan nedbringes mest muligt.

Mediatoradvokater er endvidere af den opfattelse, at mediation som konfliktløsningsmetode vil være i betydelig risiko for at blive udvandet ved domstolene som følge af dommernes andre meget vigtige opgaver, ligesom der vil være en betydelig risiko for sammenblanding mellem dommernes almindelige procesledelse, forligsforhandling og retsmægling. Domstolene og borgerne vil have fordel af, at domstolenes arbejdsopgaver ikke skal udvides med et område, som intet har med domstolenes kerneområde at gøre, og som kun meget få dommere er uddannet til.

Mediatoradvokater er af den opfattelse, at Retsplejerrådet ikke har taget behørigt hensyn til udviklingen i USA og England, som er de lande, der har været tidligst fremme med mediation, som alternativ konfliktløsning, også efter retssag er anlagt. Der er intet i udviklingen i USA og England, der på nogen måde kan bestyrke Retsplejerrådets anbefaling. I England er det klart den herskende opfattelse, at dommere aldrig bør mediere.

Endvidere vil Mediatoradvokater fremhæve, at advokatretsmæglere ved retsmæglingsforsøget har dokumenteret at være godt rustede og egnede til at fungere som retsmæglere, hvorfor der heller ikke af denne grund er nogen saglig årsag til, at retsmægling som altovervejende hovedregel skal ske ved domstolene.

Mediatoradvokater vil som Advokatrådet endelig fremhæve, at der ikke foreligger retsøkonomiske analyser over statens omkostninger ved at lade dommere retsmægle.

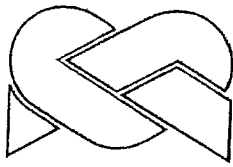
Det er Mediatoradvokaters opfattelse, at Retsplejerrådet ikke godt nok har taget hensyn til brugernes behov, men i stedet har haft fokus på, at mediation skal være en opgave for domstolene.

Med venlig hilsen

Jes Anker Mikkelsen

Formand

Justitsministeriet
Att.: Kontorchef Jens Røn
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.

25 JAN 2007

Dato : 24. januar 2007
J.nr. : K-1016
Skr. : Steffen Pihlblad
Telefontid : mån.-fre. 9-16

Høring over Betænkning nr. 1481/2006 om Reform af den civile retspleje V - Retsmægling

Ved brev af 23. november 2006 har Justitsministeriet anmodet om Voldgiftsinstitutts eventuelle bemærkninger til ovennævnte betænkning.

Voldgiftsinstituttet skal i den anledning bemærke følgende:

Det fremgår af betænkningens lovudkast, at reglerne i retsplejelovens § 170, stk. 1 og 2, om vidneudelukkelse for bestemte persongrupper foreslås udvidet til også at omfatte retsmæglere.

Om formålet hermed er i betænkningen blandt andet anført, at man ønsker at imødegå den risiko, der ellers kunne være for, at parterne under retsmæglingen ville være tilbageholdende med at komme med følsomme oplysninger af frygt for, at der i tilfælde af, at retsmæglingen ikke lykkes, og sagen derfor fortsætter ved retten, ville være vidnepligt for retsmægleren.

Voldgiftsinstituttet finder, at reglerne om vidneudelukkelse ikke alene bør udstrækkes til at omfatte retsmæglere, men også mediatorer, idet der for denne persongruppe og tvistløsningsmetodes vedkommende er helt samme behov for at imødegå den ovenfor beskrevne risiko, f.eks. i sager, hvor parterne søger tvisten løst ved mediation på baggrund af en opfordring fra Beboerklagenævnet eller Huslejenævnet i henhold til hhv. lov om leje af almene boliger eller lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

Hvis der i praksis undtagelsesvist skulle opstå tvivl om, hvorvidt en person konkret har optrådt som mediator, og dermed om han eller hun er omfattet af reglerne om vidneudelukkelse, indeholder betænkningen en udmærket redegørelse for, hvad der skal forstås ved mediation, hvilket kan være vejledende for domstolene.

At udstrække reglerne om vidneudelukkelse på den anførte måde synes i øvrigt at være bedst stemmende med EU-initiativerne på mediationsområdet, uanset om Danmark på grund af EU-forbeholdene ikke formelt vil være forpligtet til at gennemføre regler herom i dansk ret.

Med venlig hilsen

Steffen Pihlblad